

Kính thưa Thầy và các Thầy Cô!

Chúng con xin phép chia sẻ một số nội dung chính mà chúng con ghi chép trong bài Thầy Vọng Tây giảng từ 4h50' đến 6h00', sáng thứ Hai, ngày 12/05/2025.

PHẬT HỌC THƯỜNG THỨC

Bài 071: Hiếu Liêm Thành Kính

Người đi học thời xưa có đầy đủ Hiếu Liêm Thành Kính thì họ có thể trở thành Thánh, thành Hiền, làm bất cứ việc gì cũng sẽ thành công. Hòa Thượng nói: ***“Chỉ cần bạn có Hiếu Liêm Thành Kính là bạn có thể làm thánh, làm hiền, then chốt là ở bốn chữ này. Chúng ta hãy tự xét lại mình xem có đủ bốn chữ này hay không? Nếu có đầy đủ thì không việc gì không thành công!”*** Người có Hiếu Liêm Thành Kính khi làm các công việc ở thế gian sẽ có người trợ giúp, trong tu học, sẽ gặp được thầy tốt bạn lành. Cho nên muốn thành công trên cuộc đời hay trong tu hành thì nhất định phải biết Hiếu dưỡng cha mẹ, biết sống tiết kiệm không lãng phí và có sự chân thành cung kính, không nên có sự tự cao tự đại.

Tổ Ân Quang dạy rằng: ***“Một phần thành kính thì được một phần lợi ích, mười phần thành kính thì được mười phần lợi ích”***, cho nên nếu 100 phần, 1 triệu phần thành kính thì sẽ được cả 100 phần, cả triệu phần lợi ích. Ngày nay, tìm được một vị học trò chỉ học một thầy là điều rất hiếm. Xã hội hiện đại với thông tin bùng nổ mạnh mẽ nên con người chỉ cần lên mạng, thì ai ai cũng có thể gặp kỳ hoa dị thảo nên thấy xung quanh toàn là thứ cỏ không có giá trị.

Hòa Thượng nói: ***“Một vị đại đức không luận là thế gian hay xuất thế gian, khi muốn truyền đạo, họ lựa chọn đệ tử như thế nào? Các Ngài đều có tiêu chuẩn. Đó là Hiếu Liêm Thành Kính! Ở nơi trường học, nhất là những thầy giáo đã trải qua mấy mươi năm trên bục giảng, tiếp xúc qua rất nhiều học sinh, rất nhiều người, họ sẽ biết nhìn người. Nếu như bạn có Hiếu Liêm cộng thêm Thành Kính, chắc chắn bạn sẽ lọt vào cái nhìn của những vị thầy này.”***

Người xưa chỉ dạy rằng một vị quan tốt xuất phát từ người con hiếu hạnh, họ biết yêu kính cha mẹ mình thì mới biết yêu kính cha mẹ thiên hạ. Cho nên Hiếu Liêm Thành Kính là tiêu chuẩn mà đại đức thế gian và xuất thế gian chọn người truyền đạo. Bất tài vô dụng không đáng lo mà quan trọng nhất là tâm chân thành, tâm cung kính. Người chân thành, cung kính biết nghe lời làm theo, nhờ đó mà họ sẽ thành công. Trong suốt mười mấy năm dịch thuật, có hai người gọi điện hỏi tôi. Một người là một anh thanh niên trẻ tuổi không học thức và một người là người mù. Họ đã phải hỏi rất lâu mới có số điện thoại để tìm đến tôi.

Cho nên, không phải chúng ta không có cơ hội mà chúng ta đang dần đánh mất đi những cơ hội để tiếp cận được những vị thầy đáng kính. Bản thân tôi, khi gặp được pháp Hòa Thượng là một nhân duyên vô cùng hiếm lạ. Thùng đĩa những bài giảng pháp của Hòa Thượng được đóng trong một công ten nơ gần chục năm, không có người nhận, vì nếu nhận thì phải nộp tiền lưu kho quá cao. Sư bà trên 80 tuổi đã chống gậy để xin nhận công ten nơ ấy về thiêu hủy. Tôi lúc đó đang sống ở thành phố Hồ Chí Minh được sư bà mời về dạy chữ Hán tại chùa của sư bà ở Bà Rịa Vũng Tàu. Nếu tôi từ chối lớp học này thì không có cơ duyên gặp được thùng đĩa của Hòa Thượng. Cơ hội dường như sẽ tuột khỏi tay.

Cho nên Hòa Thượng nói rằng chúng ta đừng nghĩ rằng chúng ta sống trong thế giới Ta Bà đầy đau khổ này chỉ có một mình. Phật Bồ Tát luôn ở bên chúng ta, đang dõi theo từng hành động, việc làm của chúng ta. Chỉ cần chúng ta chân thật làm thì Phật Bồ Tát sẽ đến hỗ trợ, chỉ cần chân thật quay đầu thì Phật Bồ Tát sẽ đến dạy bảo. Khi tôi nghe Hòa Thượng nói, tôi cảm thấy như được an ủi, thấy có niềm tin. Chúng ta không cần phải đi quảng cáo, không cần phải hô hào để người ta biết đến mình, mà chỉ cần chân thành khởi tâm động niệm, thật làm thì Phật Bồ Tát sẽ biết chúng ta đang làm gì.

Hòa Thượng nói: ***“Các bậc đại đức biết bạn có mấy phần Thành Kính, biết bạn có Hiếu Liêm hay không, thì họ mới truyền pháp cho bạn”***. Hòa Thượng đến với ba vị thầy, trong đó người thầy đầu tiên là giáo sư Phương Đông Mỹ. Hòa Thượng được học một thầy một trò. Sau đó, Ngài học với Đại sư Chương Gia, lúc đó Đại sư cũng đã rất già nhưng vẫn ân cần dạy bảo Hòa Thượng. Người thế gian có thể ngạc nhiên hỏi rằng, vì sao Hòa Thượng may mắn đến vậy? Đây không phải là may mắn, mà là tâm thanh tịnh sẽ cảm động được tâm của thầy.

Lúc Hòa Thượng còn ở thế gian, nhiều người mong muốn tôi đi gặp Hòa Thượng. Tôi nói với họ rằng ngày ngày tôi vẫn gặp Hòa Thượng, ngày ngày phiên dịch đĩa giảng của Hòa Thượng là ngày ngày được nghe lời dạy bảo của Ngài. Có một đĩa giảng, Hòa Thượng nói rằng khi nhắc đến Nho học, người ta chỉ nhắc đến Mạnh Tử mà không nhắc đến Nhan Hôi. Nhan Hôi và Tăng Tử đều được gặp trực tiếp Khổng Tử còn Mạnh Tử chỉ là học trò tư thực, đọc sách của Khổng Lão Phu Tử. Khổng Lão Phu Tử là Đại Thánh còn khi nhắc đến Á Thánh, thì người ta xem Á Thánh là Mạnh Tử, không phải là Nhan Hôi hay Tăng Tử.

Nghe đoạn này thật có đạo lý, đó là chân thật nghe lời, chân thật làm theo sẽ có kết quả. Có lần một người hỏi Hòa Thượng là họ muốn được đi bên cạnh Hòa Thượng, vậy họ phải thực hành những tiêu chí nào? Hòa Thượng nói rằng người đi bên cạnh ngài không khéo sẽ trở thành La Sát. Đồ cúng dường Hòa Thượng rất nhiều, thường được gửi qua những người thân cận Hòa Thượng. Nếu không vững tâm thì dễ chìm trong danh vọng lợi dưỡng. Hòa Thượng nói: ***“Người làm theo tôi, cùng làm với tôi thì người đó thành công.”***

Hòa Thượng nói: ***“Hiếu Liêm là nền tảng, là căn bản của đức hạnh, thêm vào Thành Kính là đầy đủ tư cách để tiếp nhận pháp nên sẽ được truyền pháp. Tổ sư Ấn Quang đã nói học vấn chỉ đạo, ba nhà Nho Thích Đạo là đại học vấn. Truyền thừa của ba nhà Nho Thích Đạo phải dựa vào chân thành cung kính. Không chân thành và cung kính thì bạn làm sao có thể tiếp nhận. Bạn tiếp nhận chỉ ở bề ngoài, không cảm nhận ở nội tâm bên trong.***

“Không phải lão sư bỏn xẻn mà Lão sư đều muốn đem tất cả những gì có được để dâng tặng cho bạn. Lão sư tặng hết cho bạn nhưng bạn có tiếp nhận đâu! Bạn tiếp nhận chỉ là hình thức. Khi bạn có tâm chân thành, tâm cung kính mới có thể tiếp nhận được những gì lão sư làm, lão sư nói. Tâm chân thành của mỗi người không như nhau nên sự tiếp nhận của mỗi người sâu cạn hoàn toàn khác nhau.

“Học trò không có tâm thành kính mà có tà tâm, có tâm hư vinh, có tâm ngạo mạn, sẽ luôn hiểu sai đi lời của lão sư giảng. Trong bài Kệ Khai Kinh đã nói: “Nguyện giải Như Lai chân thật nghĩa”. Họ nhất định không làm được vì họ sẽ hiểu sai đi chân thật nghĩa của Như Lai. Loại người này, chúng ta xem thấy quá nhiều! Cho nên Thành Kính là cửa để vào đạo, là cửa để vào đức. Chân thật là một chiếc chìa khóa! Nếu muốn thành tựu học vấn, muốn thành tựu ở Phật đạo, thì phải đầy đủ Hiếu Liêm Thành Kính. Nếu bạn không thành công thì cho dù cả đời này bạn không gặp được thiện hữu tri thức thì bạn vẫn có thể làm đệ tử tư thực của Thánh Hiền, cũng giống như Mạnh Phu Tử vậy!”

Trước đây tôi dịch đĩa của Hòa Thượng, đã nhiều lần khi Hòa Thượng nói câu trước là tôi có thể biết câu sau Ngài định nói gì. Đây chính là thấu hiểu. Người thấu hiểu như vậy có khó dạy không? Rất dễ dạy, không hề nhọc công sức! Nhà Phật gọi là tâm tương thông. Ngược lại, không có tâm chân thành và cung kính thì không thể tiếp nhận được những gì lão sư làm, lão sư nói mà hoàn toàn chỉ có sự nghi ngờ. Đến khi vỡ òa ra hiểu được thì đã mất quá nhiều thời gian! Hiểu sâu hay cạn lời thầy dạy là do sự khác nhau ở tâm chân thành của học trò. Đó là lý do vì sao trong số 300.000 học trò của Ngài Lý Bình Nam, chỉ có mấy người có thể được Phật pháp của Ngài, chân thật được lợi ích, chân thật mang Phật pháp rộng truyền khắp nơi.

Có lần, khi in Bộ Kinh Vô Lượng Thọ giảng giải, Hòa Thượng nói rằng lần này, in 10.000 bộ là 40.000 quyển, nếu một đến hai người lấy đó để tu tập nghiêm túc thì đủ vốn. Tuy rằng bộ sách đó, Hòa Thượng giảng chưa hết nhưng tôi đã đọc và đã phiên dịch xong phần giảng giải của Hòa Thượng. Qua câu nói của Hòa Thượng, chúng ta thấy tâm lượng của người thầy rộng lớn biết bao, thầy không mong cầu quá cao. Rất khó để tìm được người học trò hiểu đúng lời thầy dạy vì tâm hư vinh và ngạo mạn sẽ khiến họ hiểu sai đi.

Cho dù cả đời chúng ta không có duyên phận gặp được thiện hữu tri thức, gặp thầy tốt bạn lành thì chúng ta vẫn có thể là đệ tử tư thực của người xưa. Hòa Thượng nói:

“Mạnh Tử cả đời không gặp được cao nhân nên Ngài lấy Khổng Tử làm thầy. Khổng tử tuy không còn ở đời nhưng sách của Ngài vẫn còn ở đời, cho nên, Mạnh Tử đã đọc sách của Khổng Tử và hiểu chân thật nghĩa những lời dạy của Khổng Tử, lại có thể y giáo phụng hành nên Mạnh Tử học được rất giống! Mạnh Tử tuy chưa gặp mặt Khổng Tử nhưng Mạnh Tử chân thật đầy đủ bốn chữ Hiếu Liêm Thành Kính. Vì Mạnh Tử có tâm cung kính nên mới y giáo phụng hành, y theo lời dạy mà làm, không thêm một chữ, không bớt một câu. Chỉ cần chúng ta có đầy đủ Hiếu Liêm Thành Kính thì sự nghiệp ở thế gian và tu hành giải thoát nhất định sẽ có thành công.”

Ngày nay chúng ta có một tập khí là thêm vào bớt ra. Chúng ta có bao nhiêu lò đầu phụ, bao nhiêu vườn rau thì bấy nhiêu cách làm khác nhau tùy theo mỗi cá nhân mặc dù được phổ biến nguyên lý nguyên tắc như nhau. Tâm tình kiến giải khác nhau nên kết quả khác nhau. Chúng ta cần y giáo phụng hành, đã là phương pháp, nguyên tắc rồi thì phải làm đúng phương pháp và nguyên tắc. Hằng ngày trong công việc đã như vậy, thì trong tu hành cũng là thế.

Thế giới Tây Phương Cực Lạc là thế giới của hiếu kính, vậy thì khi chúng ta có đầy đủ tâm hiếu kính, đề khởi được câu A Di Đà Phật sẽ liền tương thông với A Di Đà Phật. Nếu không có thành kính thì cho dù niệm nhiều câu A Di Đà Phật, cũng không thể vãng sanh. Hòa Thượng nói rất nhiều lần ý này, xuyên suốt trong 70 năm trời nhưng có mấy người tin. Người ta không muốn tiếp nhận, thậm chí lên lớp học mà họ có cảm giác như bài học nào cũng đang mắng chính mình. Tại sao họ không nghĩ được rằng tập khí xấu ác của mình dày đến vậy nên bài học nào cũng có mình trong đó.

Nếu không có Hòa Thượng chỉ ra cho chúng ta những tập khí đó thì làm sao chúng ta có thể thay đổi, tự làm mới mình. Hòa Thượng đến thế gian này để làm việc nhắc nhở chúng ta, trong 70 năm trời không hề mệt mỏi. Ngài đã ra đi và để lại giáo huấn. Nếu chúng ta làm theo sẽ có kết quả, có thành tựu. Nếu chúng ta không làm theo thì cũng không ai bắt buộc.

Nhiều người học Phật nhưng càng học càng phiền não, càng thấy chướng ngại. Vì sao? Vì không thật nghe lời, không làm theo nên tập khí phiền não không ít đi mà ngày càng nhiều thêm! Hòa Thượng nói tiêu chuẩn để vào cửa Phật pháp, vào được cửa đức là Hiếu Liêm Thành Kính. Cho nên chỉ cần quay về với Hiếu Liêm Thành Kính thì Phật Bồ Tát sẽ đến dìu dắt, dạy dỗ chúng ta, thậm chí hỗ trợ mọi sự mọi việc của chúng ta đến thành công.

Hòa Thượng từng nói rằng nhiều năm bôn ba khắp nơi trên thế giới, Ngài không hề có chướng ngại. Vì sao? Vì Ngài đã quên mình từ rất lâu, mọi khởi tâm động niệm và việc làm của Ngài đều vì lợi ích chúng sanh. Do đó, chỉ có thành công mà không hề có chướng ngại. Chướng ngại là vì chính mình khởi tâm việc này tổn kém, việc này có lợi hại, lời lỗ, tốt xấu, bất lợi cho bản thân. Cho nên nếu chân thật hy sinh phụng hiến,

vì người mà lo nghĩ, không vì mình mà lo nghĩ thì nhất định không hề gì. Sắp tới Lễ hội Tri ân Cha Mẹ sẽ được tổ chức ở Hà Nội hoàn toàn miễn phí. Đã miễn phí thì không có chương ngại, chỉ khi thu phí mới có chương ngại!

Nam Mô A Di Đà Phật

Chúng con xin tùy hỷ công đức của Thầy và tất cả các Thầy Cô!

Nội dung chúng con ghi chép lời giảng của Thầy có thể còn sai lầm và thiếu sót. Kính mong Thầy và các Thầy Cô lượng thứ, chỉ bảo và đóng góp ý kiến để tài liệu học tập mang lại lợi ích cho mọi người!